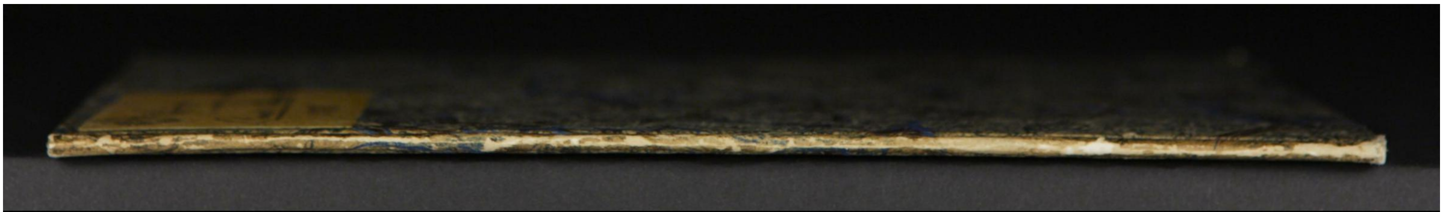
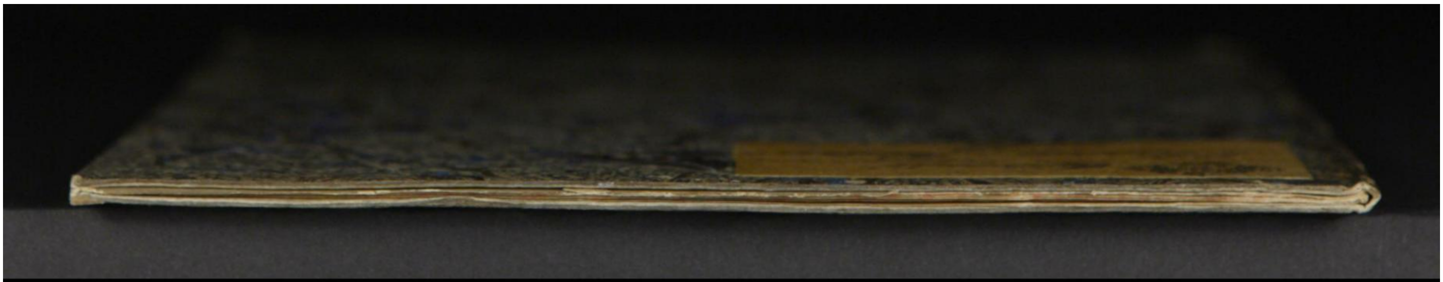
Chytraeus
in memoriam
Danielis Rantzovii
1570.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 370 [45,-193 4°]

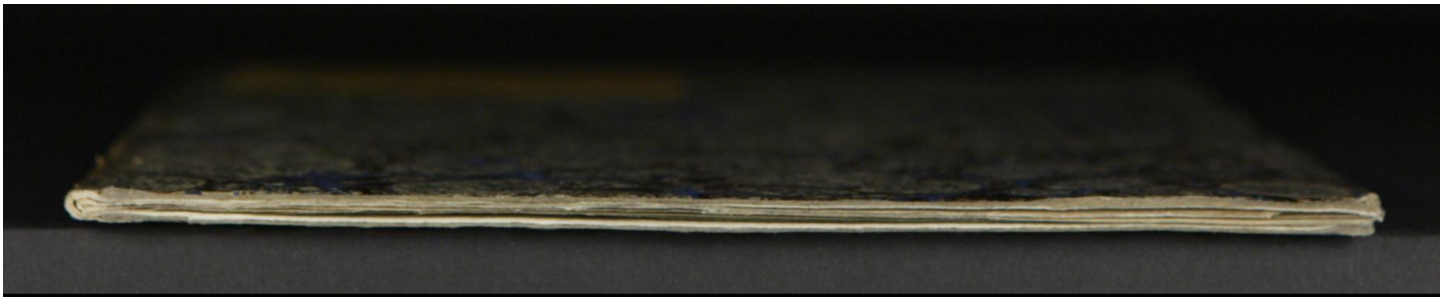

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 370 [45,-193 4°]

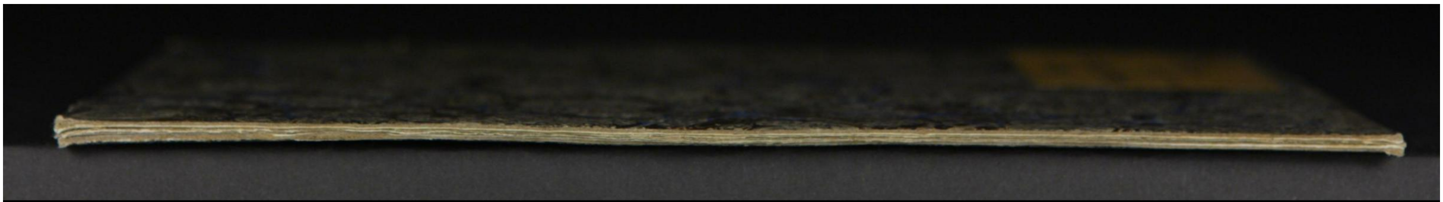
Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 370 [45,-193 4°]

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 370 [45,-193 4°]

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 370 [45,-193 4°]

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 370 [45,-193 4°]

45,-193-4° DA BOX
(LN bis 370)

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 370 [45,-193 4°]

MEMORIÆ DANIELIS RANTSOVII, HEROIS VETERI NOBILITATE, SCIENTIA LITTERARUM & rei militaris, fortitudine & auctoritate clariſsimi,

EPICEDION ſcriptum à NATHANE CHYTRAEO.

ROSTOCHII
Excudebat Iacobus Lucius
1570.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 370 [45,-193 4°]

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 370 [45,-193 4°]

EPITAPHIVM.

Conſilio dextraq; potens, & gloria Martis,
Hoc ſitus eſt Daniel marmore Rantſouius.
Cimbrica gens patriam, præclarū Goſgius ortū
Præbuit, antiqua nobilitate parens.
Leucoris ingenium excoluit, gens Itala mores,
Et linguam, fortes Gallia culta manus.
Omnia quæ patriæ rediens conuertit in vſum,
Dum caput eſt belli Rex Friderice tui.
Dum ſponſæ & vitæ, patriæ præponit amorem,
Et ruit intrepida, ſponſus in arma, manu:
Pro patria nunc ille iacet, non enſe peremptus,
Machina muralis talia damna dedit.
Defunctum luget virtus, Rex, patria, fratres,
Sponſa, Fides, Bonitas, Cypria, Pallas, Hymen.
Hoſtis & ipſe dolet. rapuit lux vna, ſed illi
Poſtmodo vix ſimilem ſecula longa dabunt.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 370 [45,-193 4°]

ALIVD

CVi robur Diomedis erat, cui pectus Vlyſsis,
Tectus in hoc Daniel marmore Ranſouius.
Cimbrica gens patriam, præclaros Goſgius ortus
Præbuit, ingenium Leucoris excoluit.
Qui linguas, arma & mores callebat ad vnguem,
Italiæ inprimis culteq́; Galle tuos.
Præclaram qui ſpem patriæ Regiq́; ciebat
Dum gerit intrepida fortia bella manu :
Pro patria nunc ille iacet. num clarius vnquam
Aut potuit naſci, ſplendidiúſue mori ?

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 370 [45,-193 4°]

EPICEDIVM.

TEne etiam lux Rantſouiæ pulcherrima gentis
Ante diem mors atra rapit? nec viuida dextra
Inuictiq; animi virtus, & ſtirpis auitæ
Gloria te rigidis potuit ſubducere Parcis,
Heu nimium parcis, tibi quæ florente iuuenta
Inuidiæ ſtimulis actæ, vitalia rumpunt
Stamina, nec gemitus patriæ, fratrumq; duorum
Reſpiciunt curas, & virgineos vlulatus.
Heu ſponſæ miſeræ, cari pro funere ſponſi
Sperantis liciti tædas & gaudia lecti.
Dicite Theſpiades (veſtri nam muneris, ipſum
Carminibus celebrare deum, regesq; potentes
Et magnos virtute viros) qua ſtirpe creatus,
Qua patria, & varijs quas res benè geſſerit oris
Rantſouius, veſtri decus & defenſor honoris.
Et tantum lugete virum. quis namq; profuſis
Temperet à lacrimis? quis acerbo frena dolori
Inÿciat? cùm Rantſouÿ quoq; funera fletum
Ignotis ſimul incutiant atq; hoſtibus ipſis:
Tanta viri bonitas & erat ſub pectore virtus.
Hanc vobis labor eſt verſu celebrare canoro
In quocumq; viro quacumq; in gente repertam:
Et liuore caret, celebris poſt funera virtus.
Summo igitur iure inuidia labor iſte carebit,
Prudentes ſi fortè viri, & virtutis amantes

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 370 [45,-193 4°]

Iſta legant, nam plebeas vos ſpernitis iras.
Ergo agite Aonides, & tu fortiſsima Pallas,
Si veſtro puerum gremio tenuiſtis, & vlnis
Amplexæ, tenero fouiſtis ab vbere matris:
Si vos ille pio ſemper redamauit amore:
Incipite & mecum mœſtas iterate querelas.
Adiacet Arctois diues peninſula regnis,
Quàm pater Oceanus, læua, dextraq́ Codani
Litora circumdant, olim gratiſsima ſedes
Cimbrorum, imperio gens formidata Latino
Quæ fuit, & rigidas ſuperauit ſæpius Alpes:
Horrendaq́ manu Tyberinas terruit arces.
Cæpio teſtis erit, teſtis Syllanus, & acer
Manlius, armatos qui non depellere Cimbros
Auſonijs potuere iugis, & mœnibus vrbis.
Nunc regio Holſatis ducibus cultiſsima paret,
Quos inter virtute fuit rebusq́ gerendis
Maximus, à Chriſto verum cognomen adeptus,
Rex maris Arctoi, Dani cuſtodia regni.
Rex magnus pietate, armis, bonitate, paterq́
Florentis patriæ, vt paucis quamplurima dicam.
Illi, Rantſouiæ ſtirpis decus, optimus ille
Et pietate potens & ſeruantiſsimus æqui
Goſgius, antiqua fuerat virtute fideq́
Cognitus, & primos cariſsimus inter amicos.
Par illis pietatis amor, vitæq́ probatæ:
Par illis ſtudium ſacros euoluere libros,
Et caſtas recitare preces: quæ copula veræ

Dulcis

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 370 [45,-193 4°]

Dulcis amiciciæ ſeros durauit in annos.
Eximius quoq; diuina pietate Lutherus
Hunc coluit, ſtudiumq; pium mentemq; probauit.
Litterulæ teſtes calamo dextraq; Lutheri
Perſcriptæ, viuens theſauri Goſgius inſtar
Quas oſtentabat, ſummoq; adamabat honore.
Goſgius iſte ſuos cum laude educere natos,
(Quæ res tota ferè noſtro contemnitur æuo)
Cumprimis uduit, præclaro ſanguine natum,
Non dubius ſtolidi mores corrumpere vulgi,
Ni doctrina rudes animos & pectora firmet.
Te Daniele igitur primis virtutibus annis
Imbuit, exemplis vitæ & rationibus vtens
Egregijs, generoſa quibus formanda iuuentus.
Mox etiam ſtudijs & honeſtis artibus aptum,
E patria te Leucoreum tranſmiſit ad Albim,
Ingenij cultum vt caperes, caſtæq; Mineruæ
Deditus, eximij ſpectare Melanthonis ora
Eloquijsq; viri permulta addiſcere poſſes,
Nobilibus diſcenda viris. cumq; ipſe Lutheri
Conuictor medio fueris, puer inclyte, luſtro,
Multa videns, diſcensq; adeo: non temporis illic
Iacturam es paſſus, veluti pars magna iuuentæ,
Sed rediens clarus ſtudijs , & moribus aureis,
Viſus es illuſtri decus & ſpes magna parenti.
Doctrinarum igitur ſedem & virtutis auitæ
Italiam penetrare iubet te prouidus heros.
Non ſtudio quo Cimbri olim, ſed diſcere mores

Diuerſo-

Diuerſorum hominum voluit, quæ tempore noſtro
Vtilis humanis multum eſt prudentia rebus.
Ergo tibi medio quidquid Germania tractu,
Quidquid & Alpinæ gentes memorabile monſtrant
Eſt viſum. quin & Venetæ miracula ſedis,
Medoacumq́ Pado vicinum, & flumina Rheni
Felſinei, valleſq́ Arni, Lambrumq́ rigentem,
Et ſeptem dominos Romæ tibi viſere colles
Inclyta cura fuit, nec te coniuncta Veſeuo
Ora iugo ignorat, Baiani aut limen Auerni.
Quem velut Aenean te multi adÿſſe putabant
Cum procul à patrÿs tam longo tempore terris
Diſſitus, expectare tuos nocteſq́ dieſq́
In patriam reditus ſineres, nihilominus abſens.
Nam tibi Gallorum populos, vrbeſq́ videre
Sequanicas placuit: quin bella gerentibus illo
Tempore, conſilio preſens armiſq́ fuiſti,
Vt magnos virtute decet Martiſq́ nepotes.
Hæc mora longa tuis felici deinde recurſu
Compenſata fuit, ſimul ac pulcherrimus Heros
Optatæ optatus redÿſti ad limina terræ,
Saluus & incolumis, patrio cariſſimus orbi.
Nec cælare diu tua ſe clariſſima virtus
(Ignea nam vis eſt) potuit: poſt funera patris
Egregÿ, te Rex fidum ſibi legit Achatem,
Et regni proceres vno velut ore vocabant
Auxilium Daniele tuum fidoſq́ labores.
Quid faceres? patriæ querulas contemnere voces

Non

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 370 [45,-193 4°]

Non decet, aut regum placidis ſe opponere dictis.
Aula igitur tibi clara patet, tu carus in aula
Omnibus, heroës inter pulcherrimus ibas,
Dotibus ingenij, natiuo & robore clarus.
Perpetuas Aſtræa tuo ſub pectore ſedes
Confugiumq; habuit. ſimul aduenere ſorores,
Cum Pietate Fides, animi Conſtantia, Candor,
Fortunæq; hoſtis Prudentia, vultus & idem
Rebus in aduerſis animus rebusq; ſecundis.
Quid referam? vt Muſas veteri complexus amore,
Non raro vates etiam quid pingue ſonantes
Auxeris, & ſtudium pleno laudaueris ore.
Omnia quæ Regi multum placuiſſe potenti
Quid mirum eſt? cui non placeat tam ſplendida virtus?
Te Rex præcipuos inter ſibi legit amicos,
Conſortemq; habuit rebus cui fideret arctis.
Hic ille eſt magnus Phœbiq; & Martis alumnus
Rantſouius, cui Rex equitum peditumq; cateruas
Tradidit, ingenium cernens, generoſaq; bello
Pectora, & immenſum patriæ regionis amorem.
Hic ille eſt hic Rantſouius, qui dulcia ſponſæ
Oſcula, deuotasq; preces, lacrymasq; cadentes,
Et iam promiſsi genialia gaudia lecti
Poſtpoſuit patriæ, multum mirandus, amori.
Romula gens Decios, extollat Græcia Codrum
Laudibus, atq; alios patriæ qui impendere vitam
Suſtinuere olim. longe præſtantior illis
Noſter hic eſt heros, patriæ qui plenus amore

Sponſus in arma ruit (ſed ſponſi ardentius igne
Quid fuit? aut quid erit?) pulchroq́; occumbere letho
Non dubitat, nimium florentis prodigus æui.
Hæc illi ſponſa eſt, hi primæ ætatis amores
Aut vitam & patriam bello & virtute tueri,
Aut patriæ interitum præclaro auertere letho.
O decus, ô noſtri pietas clariſsima ſecli.
O decus, ô nullo pietas delebilis æuo.
Hic ego deficio, & laudum vir ſumme tuarum
Obruor Oceano: hîc fandi vis victa laborat:
Hic me deſtituit non apto tempore Phœbus.
Forſan & incautum quoq; ſerior arguet ætas
Me ſtudiumq́; meum, rupta maria alta carina
Quod tentem, ſupraq́; meas tendentia vires
Aggrediar, tenui celebrans te maxime verſu.
At miſerande heros, magno cariſsime Regi,
Quodnam omen læuum, quæ te mala fata manebant?
Linquentem ſedes ſolitas, & regia tecta,
Debitus vt Parcis nunquam rediturus abires.
Nulláne ſenſiſti inſtantis præſagia lethi?
Et ſenſiſti equidem, cum te ſubducere turbæ
Paulatim inciperes, & ſolus degere vitam,
Exequijs te rite parans mortiq́; propinquæ.
Diſpoſuiſti etenim, certo diplomate ſignans
Omnia, per fratres, tua quæ poſt funera velles
Aut fieri, aut donari alijs, aut nuncia ferri.
Nec tua larga manus turbam neglexit egenam,
Non inopes, tenuesq́; Scholæ templiq́; miniſtros.

Et

Et cum nemo ſui vitet diſcrimina fati,
Fortiter oppugnans hoſtiles feruidus arces,
Pro patria nullo cecidiſti comminus enſe,
Nec cæſim punctimuè hominis te dextera læſit,
Non cadit in quenquam tantum decus. eminus ictu
Machina muralis ſæuo te perdidit, ictu
Tros puer exiguus magnum quo lædat Achillem.
Ergo iaces, turmæq́ tuæ, cariſq́ querela
Fratribus? & pullo circumuelatus amictu
Plangit Hymen, quaſſatq́ atras ſine lumine tædas,
DAMmiadumq́ decus tibi deſponſata puella
(Dammiadum Catharina decus, quæ patris Othonis
Vix bene turgidulis mortem plorarat ocellis)
Sciſſa comam, laniata genas, & pallida vultum,
Victa dolore, animam ſub anhelo pectore & ore
Vix tenet, & vocem ſingultibus interrumpens
Has repetit miſeras, miſerando è corde, querelas.
Sic nè ego te talem adſpicio? ſic funere acerbo
O mea vita iaces? quos me, ô crudelia fata,
Crudeles Parcæ, quos me ſeruaſtis in vſus?
Hanc vt ego tam caram animam, tam nobile corpus,
Spectarem, ſine luce iacens, tumulumq́ viderem
Pro thalamo optato, pro ſperatis hymenæis?
Heu cur non eadem tecum mihi machina vitam
Eripuit? vetuitq́ iſti ſupereſſe dolori?
Muneris inſtar erat funus mihi tale, minusq́
Infelix tumulata forem. iam viuo; quid autem
Dulce mihi niſi fata meo crudelia ſponſo

Orba queri, mœſtumq́ patris ſpectare ſepulcrum.
Dixit & inſano compleuit tecta vlulatu,
Excipiunt miſeram comites, ſtratoq́ reponunt.
Suſis Habradaten, ſic & Panthea maritum
Egregium virtute olim, ſine ſine modoq́
Luxit, & aſpiciens præciſæ vulnera dextræ
Impoſitumq́ caput ſinui, & ſine ſanguine corpus:
Vulnera compleuit lacrymis, fletuq́ cruorem
Diluit, & querulis adiungens oſcula verbis,
Dixit Abradate, quis te cariſſime nobis,
O fidum optatumq́ caput, quis ſuſtulit inquam,
Caſus? vt hinc poſsis nobis abijſſe relictis?
Te ſequar extinctum, non te, ſupereſſe, iacente,
Me decet. heu miſera nondum à me morte reuelli
Care potes. ſi dulce fuit mihi viuere tecum;
Sit quoq́ dulce mori, tumuloq́ abſcondier vno.
Talibus atq́ alijs cari quoq́ funera ſponſi
Proſequitur Catharina, ſuo cariſſima ſponſo.
Illam indulgentem lacrymis, & fata gementem,
Stellarum vigiles medijs in noctibus ignes
Adſpiciunt, ſol ipſe videt cùm promit eoam
Lampada, & heſperijs quando ſe celat in vndis.
Quid verò Regis gemitus? quid triſtia Patrum
Lamenta, & queſtus, regio quibus vndiq́ plena eſt,
Aut quid feralis referam ſolemnia pompæ?
Quando ipſe adſpectus imo de corde dolores
Eliceret. lugent proceres, mœſtiq́ ſequuntur,
Non ſecus ac cari ſi quiſq́ ad buſta parentis
Pergeret,

Pergeret, aut fratris ferret ſuprema ſepulcro:
Tantus erat luctus, tàm triſtis clamor in vrbe
Omnibus: vſq; adeò dum lamentabile funus
Expediunt, patrioq; virum ſub marmore condunt.
Sic cum fortè ſuo puppis ſpoliata magiſtro eſt
Nautica turba ſtupet, gemitus clamorq; deinde
Exoritur, reſonatq; nouis vlulatibus aër:
Voluitur ambiguum nauis deſerta per æquor.
Nec tamen ô nimium nimias iterate querelas.
Flebilis ille quidem patriæ, regnoq; potenti
Occidit. at pulcrum eſt, & ſumma laude vehendum,
Pro patria regione mori. vix illa vocari
Mors poterit, parit æternæ quæ nomina famæ:
Illuſtresq; animas inter, diuosq; peremptos
Collocat, æternam donans poſt funera vitam.
Hanc quoq; Rantſouius, lumen virtutis, adeptus,
Liber agit curis, & mundi gaudia ridet,
Exutus vinclis miſeris & carcere duro.
Ergo quid illuſtrem vexatis fletibus vmbram?
Non eget hic lacrymis, qui iam ſine fine beatam
Lætus agit vitam, curas & ſpernit inanes.
Imperturbato, quæ vult Deus, omnia vultu
Sunt toleranda pijs. ne nobilis heroine,
O Catharina tuo quondam ſpes maxima ſponſo,
Fletibus ora riges nimium, quin parce querelis:
Hoc pietas rectorq; iubet ſtellantis Olympi.
Vos etiam non conſilij aut rationis egeni
Rantſouij proceres, & tu, par nobile fratrum,

ANToni & PETre, quem fertis ſuperate dolorem.
Hoc fortes claroq; decet de ſtemmate natos.
Sic vobis, fera quos fratri mors præripit annos,
Adijciat pater omnipotens, & poſtmodò longo
Tempore Rantſouiæ ſeruet duo lumina ſtirpis.
Viuite concordes animæ, præclaraq; facta
Fratris & egregium meritis æquate parentem.

FINIS.

ALIVD EPITA-PHIVM.

QVod rarum eſt, Marti & Muſis cariſsimus heros,
Rantſouius præſtans corpore, mente, manu,
Hic cubat. æquales virtuti credidit annos
Parca virum rapiens, dum putat eſſe ſenem.
Sed domitrix fati Muſa eſt, & gloria Martis
Durat in extremos non peritura dies.
Ambos Rantſouius meritis ſibi fecit amicos,
Illius hinc ſemper nobile nomen erit.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 370 [45,-193 4°]

EPITAPHIUM.

DANIELI RANTSOVIO GOSGII F. VIRO antiquæ nobilitatis ſplendore clariſsimo: litterarum & rei militaris ſcientia ſolertiſsimo: animi alacritate & conſilio rebus inclinatis præſentiſsimo: auctoritate, comitate, munificentia, præſertim in litteratos, admirabili: cuius ingenium, virtutem & fortitudinem Germania dilexit: Italia magnifecit: Gallia admirata eſt. qui in obſidione Vuarburgi, proximus à Rege, ſumma cum poteſtate Legatus, ferro & igni obſeſſos inuadens, paulo maior quadragenario, immatura morte, Sponſus occubuit. cum maximo omnium, & inprimis nobiliſsimæ ſponſæ ſuæ Catharinæ Othonis Damij F. lacrymis & eiulatu: & cariſsimorum fratrum, totiusq́ familiæ Rantſouiæ, quæ ampliſſima eſt, gemitu & dolore: patriæ verò damno vix recuperabili: ANTONIVS & PETRVS RANTSOVII fratri Opt°. & optimè merito, cum lacrymis PP.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 370 [45,-193 4°]

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 370 [45,-193 4°]

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
LN bis 370 [45,-193 4°]